

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 34

van **KOEN DANIËLS**

datum: 9 oktober 2020

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Open Universiteit - Kwaliteitswaarborg, financiering en vertegenwoordiging in bestuursorganen

De Open Universiteit bestaat sinds september 1984, toen de eerste studenten zich inschreven. De Open Universiteit staat voor de toegankelijkheid en vernieuwing van het wetenschappelijk onderwijs en profileert zich als dé deeltijduniversiteit van Nederland en Vlaanderen. De universiteit biedt online onderwijs aan, versterkt met maatschappelijk relevant onderzoek. Om dit project te realiseren, beschikt de universiteit jaarlijks over een budget uit eigen vermogen en externe financieringsactiviteiten.

Ook Vlaanderen draagt bij aan de financiering van de universiteit. Vlaanderen geeft 653.000 euro verdeeld over de vijf Vlaamse universiteiten in functie van de ondersteuning en begeleiding aan studenten die zich in Vlaanderen hebben ingeschreven voor een cursus van de Open Universiteit Nederland.

We stellen echter vast dat in het bestuur van de Open Universiteit en meer bepaald in de raad van toezicht het aandeel van Vlaanderen zeer klein is.

Door de gevolgen van corona bedienen andere Vlaamse universiteiten zich momenteel ook van afstandsonderwijs. Tevens zijn er nog belangrijke verschillen tussen opleidingen aan Vlaamse universiteiten en de Open Universiteit. Een opleiding tot master in de psychologie aan de Open Universiteit omvat 240 studiepunten, terwijl dezelfde opleiding aan een Vlaamse universiteit 300 studiepunten omvat.

1. Op welke manier wordt de samenwerking tussen Vlaanderen en Nederland voor de Open Universiteit gerealiseerd in de bestuursorganen?
2. Hoe wordt de kwaliteit van de aangeboden cursussen gewaarborgd en meer bepaald het verschil in studiepunten tussen gelijkaardige opleidingen?
3. Hoeveel Vlaamse studenten zijn momenteel ingeschreven aan de Open Universiteit in verhouding tot het aantal Nederlandse studenten?
4. Hoe evalueert de minister de financiële ondersteuning die Vlaanderen geeft in relatie tot het aandeel studenten?
5. Aangezien Vlaamse universiteiten nu - gedwongen door corona - heel sterk inzetten op afstandsonderwijs: hebben zij daarvoor ondersteuning kunnen krijgen vanuit de Open Universiteit en is het opportuun om de Open Universiteit in de huidige vorm te

behouden, rekening houdende met het feit dat de Vlaamse universiteiten hun afstandsonderwijs ondertussen zelf stevig hebben uitgebouwd?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 34 van 9 oktober 2020

van **KOEN DANIËLS**

1. De Open Universiteit is een publieke universiteit van Nederland met een bijzondere opdracht, namelijk het ontwikkelen, innoveren en aanbieden van open hoger onderwijs. Binnen elke Vlaamse universiteit is een studiecentrum van de Open Universiteit gevestigd. In die studiecentra zijn medewerkers werkzaam die studenten en belangstellenden begeleiden bij studieadvies. De Vlaamse universiteiten bieden de Open Universiteit van Nederland de ruimte en de faciliteiten om afstandsonderwijs aan te bieden. De studiecentra Open Hoger Onderwijs in Vlaanderen zijn door de Vlaamse universiteiten ingericht in Antwerpen, Brussel, Diepenbeek, Gent, Kortrijk en Leuven. Die centra ontvangen een bijdrage in de financiering van hun werking. In 1984 werd het startsein gegeven door het sluiten van een overeenkomst tussen de Vlaamse Interuniversitaire Raad en de Open Universiteit Nederland. Deze samenwerking biedt aan Vlaamse studenten de kans het Nederlandse aanbod van de Open Universiteit Nederland in Vlaanderen te volgen onder Vlaamse begeleiding. Die samenwerking tussen Vlaanderen en Nederland voor de Open Universiteit heeft geen legistische impact op de samenstelling van de leden in de bestuursorganen van de Open Universiteit Nederland.
2. Het zijn hogeronderwijsopleidingen van Nederland. In Nederland wordt de kwaliteit van de aangeboden cursussen ook gewaarborgd door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie. De kwantiteit van de hogeronderwijsopleidingen uitgedrukt in studiepunten heeft niet rechtstreeks een impact op de kwaliteit van die opleidingen. Ook in Vlaanderen zijn er nog masteropleidingen die een studieomvang hebben van 60 studiepunten.
3. Studenten schrijven zich bij de Open Universiteit in per cursus, niet voor een opleiding of academisch jaar. Zodra men een cursus heeft afgerond, wordt de inschrijving afgesloten. Op dat moment wordt een student bij de Open Universiteit niet meer als (actieve) student geteld, dat gebeurt pas weer wanneer de student zich voor een andere cursus inschrijft. Voor veel cursussen kunnen studenten zich op elke dag van het jaar inschrijven en/of examen doen. Hierdoor kan het aantal studenten door het jaar heen fluctueren. De Open Universiteit registreert niet de nationaliteit van hun studenten omwille van de daar geldende privacywetgeving. De Open Universiteit kan wel aangeven hoeveel studenten gekozen hebben om gelieerd te zijn aan een studiecentrum in België. Op 31 december 2019 hebben 15.011 studenten zich ingeschreven aan de Open Universiteit. Er waren 1.129 studenten verbonden aan één van de zes studiecentra van de Open Universiteit in Vlaanderen. Dat is 7,52% van het totaal aantal studenten die op 31 december 2019 inschrijvingsrechten hadden aan de Open Universiteit.
4. De studiecentra Open Hoger Onderwijs, door de Vlaamse universiteiten ingericht in Antwerpen, Brussel, Diepenbeek, Gent, Kortrijk en Leuven, ontvangen een bijdrage in de financiering van hun werking. Dat wordt bepaald in artikel III.72 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013. Die studiecentra bieden ondersteuning en begeleiding aan de studenten die zich in Vlaanderen hebben ingeschreven voor een cursus van de Open Universiteit Nederland. In het kader hiervan sluiten de Vlaamse instellingen voor hoger onderwijs een samenwerkingsovereenkomst met de Open

Universiteit Nederland. De studiecentra duiden in overleg een studiecentrum aan dat de coördinatie tussen de verschillende studiecentra en de relaties met de Open Universiteit Nederland waarneemt. Als bijdrage in de financiering van de werking van die studiecentra stelt de Vlaamse Gemeenschap jaarlijks een bedrag van 632.000 euro ter beschikking. Dit bedrag wordt verdeeld over de studiecentra, volgens de volgende componenten: het vaste component van maximaal 7.500 euro per studiecentrum; het vaste component van maximaal 15.000 euro voor het studiecentrum dat in overleg tussen de studiecentra is aangeduid voor het waarnemen van de coördinatie tussen de verschillende studiecentra en van de relaties met de Open Universiteit Nederland; een variabele component, waarbij het resterende bedrag van de subsidie over de studiecentra verdeeld wordt naar rato van het aantal inschrijvingen met examenrechten bij de Open Universiteit Nederland in het aan het begrotingsjaar voorafgaande kalenderjaar, omgerekend naar het aantal eenheidsmodulen. Het aldus bekomen bedrag per eenheidsmodule kan niet hoger zijn dan 185 euro. Vanaf het begrotingsjaar 2014 werd het bedrag van 632.000 euro geïndexeerd. De bedragen voor de studiecentra Open Hoger Onderwijs werden vanaf het begrotingsjaar 2015 met 2% verminderd. De financiële ondersteuning van de Vlaamse Gemeenschap, namelijk ongeveer 560 euro per student, is in relatie tot het aandeel studenten aanvaardbaar.

5. Afstandsonderwijs in de Vlaamse Gemeenschap is het onderwijs dat bijna uitsluitend met behulp van multimedia wordt verstrekt, waardoor de student niet aan een bepaalde plaats van onderwijsverstrekking gebonden is. Het Vlaamse instellingsbestuur kan een opleiding of een opleidingsonderdeel geheel of gedeeltelijk in de vorm van afstandsonderwijs aanbieden. Dat wordt bepaald in de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013. Het instellingsbestuur ontwikkelt daartoe geschikt studie- en leermateriaal en organiseert daartoe geschikte begeleiding. Het zou kunnen dat de universiteiten momenteel daarvoor ondersteuning krijgen vanuit de Open Universiteit, al dan niet via hun studiecentrum, maar daar heb ik geen zicht op. Het aanbieden van flexibele leerwegen behoort tot de autonomie van de Vlaamse hogeronderwijsinstellingen. .

Door de coronapandemie werden de universiteiten inderdaad verplicht om op korte termijn over te schakelen naar afstandsonderwijs. Dit is evenwel niet altijd overal vlekkeloos verlopen. Waar nodig, wordt er volop gewerkt aan het verbeteren ervan. Dat afstandsonderwijs ook na de coronacrisis belangrijk zal blijven in het hoger onderwijs is zeker, maar het is nu nog te vroeg om uitspraken te doen over hoe alles zich verder zal ontwikkelen. Ik kan en wil hier dan ook nog geen uitspraken doen over het behouden van de samenwerking tussen de Vlaamse universiteiten en de Open Universiteit van Nederland in de huidige vorm.